

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 30231/2023
19.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш, Татјане Ђурица, Владиславе Милићевић и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници тужиоца АА, адвоката из ..., чији је пуномоћник Јована С Стаменковић, адвокат у ..., против туженог ЈКП „Паркинг сервис“ Врање, чији је пуномоћник Миомир Тасић, адвокат у ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Врању Гж 180/23 од 20.09.2023. године, у седници већа одржаној дана 19.09.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Врању Гж 180/23 од 20.09.2023. године.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Врању Гж 180/23 од 20.09.2023. године у другом ставу изреке, у одбијајућем делу за тужбени захтев, тако што **СЕ ОДБИЈА** као неоснована жалба туженог и потврђује пресуда Основног суда у Врању П 193/22 од 07.11.2022. године у ставу 1. изреке у делу у ком је обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 15.300,00 динара са законском затезном каматом почев од 08.07.2021. године па до коначне исплате.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени ЈКП „Паркинг сервис“ Врање да на име трошкова поступка по ревизији накнади тужиоцу АА из ... износ од 18.000,00 динара, у року од 8 дана од достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П 193/22 од 07.11.2022. године, у ставу 1. изреке, одржано је у целости на снази решење о извршењу Основног суда у Врању ИИВ 286/2021 од 24.08.2021. године, па је обавезан тужени да тужиоцу на име главног дуга за пружене адвокатске услуге по рачуну бр. 326/2021 од 17.06.2021. године, исплати износ од 40.800,00 динара са законском затезном каматом почев од 08.07.2021. године, па до коначне исплате и на име трошкова извршења износ од 10.177,33 динара. Ставом 2. изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка накнади

износ од 24.532,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Вишег суда у Врању Гж 180/23 од 20.09.2023. године, у ставу првом изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог, а пресуда Основног суда у Врању П. 193/22 од 07.11.2022. године, у ставу првом изреке, у делу у којем се одржава на снази решење о извршењу Основног суда у Врању Иив. бр. 286/2021 од 24.08.2021. године за износ главног дуга за пружене адвокатске услуге по рачуну број 326/21 од 17.06.2021. године, од 25.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од 08.07.2021. године па до коначне исплате, као и за трошкове извршења у износу од 10.177,33 динара и у ставу другом изреке, потврђена. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Врању П. 193/22 од 07.11.2022. године у ставу првом изреке, тако што је укинута решење о извршењу Основног суда у Врању Иив бр. 286/21 од 24.08.2021. године, за износ главног дуга за пружене адвокатске услуге по рачуну 326/21 од 17.06.2021. године, од 15.300,00 динара, са законском затезном каматом почев од 08.07.2021. године па до коначне исплате и у том делу одбијен тужбени захтев тужиоца као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену у делу у коме је одбијен тужбени захтев, тужилац је изјавио благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права, позивајући се на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

По оцени Врховног суда, посебна ревизија тужиоца у овом спору је дозвољена ради уједначавања судске праксе, због чега је одлучено као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији у складу са чланом 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле Уговор о правном заступању пред домаћим судовима бр. 2017998/3 од 06.06.2017. године, затим Уговор о правном заступању пред домаћим судовима број 2018-1334 од 23.04.2018. године и Уговор о правном заступању пред домаћим судовима број 2020-1834 од 23.06.2020. године и Уговор о правном заступању пред домаћим судовима број 2021-670 од 18.02.2021. године, на одређено време за период од годину дана од дана потписивања. Уговором од 18.02.2021. године је одређено да пружалац услуга, тужилац, има право на накнаду трошкова поступка по АТ за предузимање свих правних радњи у поступцима у којима корисник услуга успе у спору, с тим да исплата адвокатских трошкова буде након спровођења извршног поступка. У члану 8. је предвиђено да уколико корисник услуга из било ког разлога онемогући пружаоца услуга наплату упарничних трошкова, дужан је да му накнади износ досуђених парничних трошкова у року од 15 дана од дана поднетог захтева за исплату. У члану 9. је предвиђено да уколико у току поступка, а пре окончања истог, пружаоцу услуга буде отказано пуномоћје, да је корисник услуга дужан да пружаоцу услуга накнади до тог момента парничне трошкове на име заступања. Тужени је 13.05.2021. године, обавестио тужиоца да раскида Уговор о правном заступању пред домаћим судовима од 18.02.2021. године. Даље је утврђено да је тужилац заступао туженог у парници пред Основним судом у Врању у предмету П. бр. 2356/18, за шта је овде туженом досуђен износ од 25.500,00 динара на име адвокатских трошкова пресудом

од 16.09.2019. године. Из списка предмета јавног извршитеља Светлане Гарчев Петерка Иив 112/21, утврђено је да је тужилац заступао овде туженог као извршног повериоца тако што је поднео предлог за извршење 31.05.2021. године на основу наведене пресуде снабдевене клаузулом правноснажности и извршности, и за трошкове ангажовања пуномоћника адвоката од 25.500,00 динара са законском затезном каматом од 16.10.2019. године, прибавио клаузулу извршности и обавестио Комору јавних извршитеља, а који трошкови су признати овде туженом решењем о извршењу јавног извршитеља ИИ. 112/21 од 29.07.2021. године, у износу од 22.724, динара. Тужилац је 16.06.2021. године обавестио јавног извршитеља о раскиду уговора о заступању, а тужени је 28.07.2021. године обавестио јавног извршитеља о истом.

Првостепени суд је, применом одредби чланова 17. и 89. став 1. Закона о облигационим односима и одредби члана 8. и 9. Уговора усвојио тужбени захтев за износе фактурисане рачуном бр. 326/2021 на име трошкова парничног поступка и поступка пред јавним извршитељем за радње које је је предузео овде тужилац, а које су туженом признате у тим поступцима.

Другостепени суд је делимично потврдио првостепену пресуду у делу у коме се одржава на снази решење о извршењу за износ главног дуга за пружене адвокатске услуге по рачуну бр. 326/21 од 17.06.2021. године у износу од 25.500,00 динара у парничном поступку, док је преиначио првостепену пресуду тако што је укинуо решење о извршењу и одбио тужбени захтев за износ од 15.300,00 динара са затезном каматом, који износ се односи на трошкове предузетих радњи од стране тужиоца у поступку пред јавним извршитељем. Другостепени суд је става да у оквиру отказног рока од 30 дана тужилац није био у обавези да предузима радње за корисника услуга - туженог, да самим пријемом обавештења о отказу уговора 15.05.2021. године, тужилац као пружалац услуга није имао више овлашћења да предузима било коју радњу, јер су раскидом уговора престала да важе и сва појединачна пуномоћја за заступање туженог од стране тужиоца. Како је у конкретном случају тужилац предузео радњу у предмету који се водио пред јавним извршитељем Светланом Гарчев Петерка и то на име прибављања клаузуле правноснажности и извршности од стране адвоката у износу од 1.800,00 динара, на име накнаде за састав обавештења Комори јавних извршитеља од стране адвоката у износу од 4.500,00 динара, као и на име састава предлога за извршење у износу од 9.000,00 динара, након пријема обавештења о отказу уговора, то према становишту другостепеног суда, тужиоцу не припада накнада за напред наведене предузете радње, због чега је у том делу одбио тужбени захтев.

По оцени ревизијског суда, основани су наводи ревидента да је другостепени суд погрешно применио материјално право на основу ког је делимично одбио тужбени захтев.

Облигациони однос између парничних странака био је регулисан Уговором о правном заступању пред домаћим судовима од 18.02.2021. године, закљученим на одређено време за период од годину дана од дана потписивања, уз могућност једностраног отказа од стране туженог, са отказним роком од 30 дана, што је одређено чланом 11. уговора, са обавезом туженог да о раскиду уговора обавести тужиоца писмено и да измири све своје обавезе до истека отказног рока. У конкретном случају, као спорно се поставило питање да ли тужилац има право на накнаду и оних трошкова који су настали

предузимањем радњи од стране тужиоца као пуномоћника туженог и у периду након пријема изјаве о отказу уговора, а у оквиру отказног рока од 30 дана који је предвиђен уговором.

Према одредбама члана 358. Закона о облигационим односима, трајни дуговински однос чије трајање није уговором одређено свака страна може прекинути отказом. Отказни дуговински однос престаје када истекне отказни рок одређен уговором (члан 358. став 4. ЗОО). Уговорне стране у складу са одредбом члана 10. Закона о облигационим односима могу уговорити услове за раскид и оног трајног дуговинског односа чије трајање је уговором одређено, као што је то уговорено у конкретном случају, па и отказни рок, у интересу обеју уговорних страна. У том случају, има места примени одредбе члана 358. став 4. Закона о облигационим односима према којој отказни дуговински однос престаје када истекне отказни рок одређен уговором, односно протеком уговорених 30 дана од изјаве о раскиду уговора. У том року пружалац услуга је у обавези да наручиоцу пружа услуге у складу са уговором, док је корисник услуге у обавези да плати одговарајућу накнаду. Уговор престаје истеком последњег дана отказног рока, и од тог момента уговорне стране су ослобођене даљих обавеза. Имајући у виду да тужени није опозвао пуномоћје тужиоцу у смислу одредбе члана 92. став 1. Закона о парничном поступку све до обавештења јавном извршитељу од стране тужиоца 16.06.2021., а од стране туженог 28.07.2021. године, да је тужилац предузео утврђене радње у поступку пред јавним извршитељем, у оквиру отказног рока који је истицао 15.06.2021. године, тужиоцу припада право на накнаду трошкова у износу од 15.300,00 динара, који трошкови су и досуђени овде туженом решењем јавног извршитеља, применом одредбе члана 262. став 1. ЗОО са законском затезном каматом по одредби члана 277. став 1. ЗОО.

Како другостепени суд није правилно применио материјално право приликом оцене од ког момента уговор међу странкама престаје да прозводи правна дејства, то је применом одредбе члана 416. став 1. Закона о парничном поступку другостепена пресуда преиначена као у ставу другом изреке.

Одлука о трошковима поступка по ревизији садржана у трећем ставу изреке, донета је применом члана 165. став 2, члана 153. став 1. и члана 154. ЗПП. Тужилац је успео у поступку по овом правном леку и има право на накнаду трошкова за састав ревизије у износу од 18.000,00 динара применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

**Председник већа – судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић